

Šernas

Šernas panašus į kiaulę, tačiau daug kuo nuo jos skiriasi. Jo kūnas plokščias, į užpakalį nulaibėjęs, galva didelė, su ilgoku snukiu, kuris baigiasi judria knysle, akelės mažos, įdubusios. Kojos su skeltomis kanopomis, uodega neilga, gale su plaukų kuokšteliu. Ant kūno auga juosvi šeriai, kurie žiemą ilgesni. Patinų priekis masyvesnis už patelių. Patinai su ilgokais iltiniais dantimis, kurie visą laiką auga, ir plaukų šepetėliu papildėje.

Per rują kūno šonuose iki 3 cm sustorėja oda ir atsiranda vadinamasis šarvas. Odoje yra riebalų ir prakaito liaukų. Liaukos išsidėsčiusios prie akių, kanopų vidinėje pusėje ir tarp pirštų. Jomis šernai žymi savo teritoriją.

Mėgstamiausi šernų miškai – eglynai. Vasarą jie dažniau lankosi lapuotinuose. Spygliuočiuose, ypač po eglėmis, jie ilsisi. Žiemą šernai iškloja guolius eglės, rečiau pušies, kadagių šakutėmis, samanomis, žole. Maisto šernai ieško prietemoje ir naktį, tačiau, jei ramu, ir dieną.

Patinai laikosi atskirai. Į bandą jie ateina poravimosi metu. Pabaidyti šernai, ypač patinai, per parą nueina 10-20 km. Šernai – augalėdžiai. 80% jų raciono sudaro žemės ūkio kultūros. Ypač jie mėgsta pieninės brandos kviečius, rugius, avižas. Kartais išknisa tik pasodintas bulves, runkelius.

Ruoja lapkričio-gruodžio mėn., rečiau sausį. Patinai turi 2-4 patelių haremus. Kovo-balandžio mėn. atsiveda 4-12 jauniklių, sveriančių 0,6-1 kg. Patelė juos žindo 2,5-3,5 mėn. 3-5 mėn. šerniukai dryžuoti. Patelių iltys menkos. Šernai turi 44 dantis.

Vienas šernas per metus išknisa vidutiniškai 1-2 ha miško ploto. Sunaikina grambuolių, pjūklelių, spragšių ir kitų žalingų vabzdžių. Ardydami miško paklotę, jie žaloja valgomų grybų grybieną, išknisa neaptvertus skruzdėlynus, o žemės ūkiui tik žalą daro.